

Pressiteade

Luxembourg, 4. detsember 2019

ELi fiskaaljuhtimine: audiitorite sõnul tuleb liikmesriikidele esitatavaid nõudeid veelgi tugevdada ja paremini jälgida

Euroopa Liit peab vastavalt Euroopa Kontrollikoja uuele aruandele veelgi tugevdama oma õiguslikke nõudeid liikmesriikide eelarveraamistikele ja nende rakendamist paremini jälgima. Nõuded on mitmes aspektis vähem ranged kui rahvusvahelised standardid ja Euroopa Komisjonil on seni vaid piiratud teadmised selle kohta, kas riigid kohaldavad neid nõuetekohaselt. Audiitorid toovad ka välja riski, et komisjoni ja sõltumatute eelarveasutuste hinnangud ELi eelarve-eeskirjade liikmesriikide poolse täitmise kohta ei ole omavahel kooskõlas, ning et Euroopa Eelarvenõukogu tõhusus on piiratud, kuna ta ei ole komisjonist täielikult sõltumatu.

Finantskriisi algpõhjustega tegelemiseks (eelkõige euroalal) püüdis komisjon täiendada ELi eelarveraamistikku siduvate riigisiseste õigusnormidega. Muu hulgas nõudis komisjon liikmesriikidelt sõltumatute eelarveasutuste loomist, riigisiseste eelarve-eeskirjade määratlemist ning mitmeaastaste eelarveraamistike kasutusele võtmist. Audiitorid uurisid, kas ELi nõuded tugevdasid liikmesriikide eelarveraamistikke ja kas komisjon hindas, kuidas liikmesriigid neid kohaldasid.

„ELi seadusandlik tegevus andis tõuke liikmesriikide eelarvepoliitika tugevdamiseks,“ ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige Mihails Kozlovs. „Liikmesriikide eelarveraamistikke reguleeriv ELi õigusraamistik on aga killustunud ja selles on arenguruumi.“

Pärast esimest ELi direktiivi 2011. aastal, millega kehtestati miinimumnõuded liikmesriikide eelarveraamistikele, suurenes oluliselt liikmesriikide eelarve-eeskirjade ja sõltumatute eelarveasutuste arv. Audiitorid leidsid siiski, et mitmed nõuded ei vasta Rahvusvahelise Valuutafondi ja OECD kehtestatud standarditele ja parimatele tavadele, eelkõige liikmesriikide keskpika perioodi eelarveraamistike ja sõltumatute eelarveasutuste puhul. Kui 2017. aastal esitatud uue ELi direktiivi ettepanek heaks kiidetakse, parandaks see mitmed tuvastatud puudused, kuid mitte kõiki. Üks audiitorite esile tõstetud näide on korrigeerimismehhanism; asjaolude määratlus, mille alusel see käivitatakse, jääb ebamääraseks.

Komisjonil on esinenud viivitusi kontrollimisel, kas riigisisest õigusaktid vastavad ELi nõuetele, seda mitmel põhjusel ning ka tegurite tõttu, mis ei ole tema kontrolli all. Audiitorite sõnul ei ole

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

komisjoni hindamised selle kohta, kuidas liikmesriigid neid nõudeid tegelikult rakendavad, veel läbi viidud või tehti need liiga vara, et need mõttekad oleksid, ja seetõttu on nende informatiivne väärtus väike. Praegu tugineb komisjoni järelevalve liikmesriikide esitatud teabele, mis keskendub peamiselt institutsioonilisele ülesehitusele, mitte eelarveraamistike tegelikule toimimisele.

Sõltumatud eelarveasutused kontrollivad oma riikide vastavust liikmesriikide eelarve-eeskirjadele ja mõned kontrollivad ka vastavust ELi eelarve-eeskirjadele. Viimasel juhul on komisjon ja sõltumatud eelarveasutused mõnikord jõudnud erinevatele järeldustele. Üks põhjus on see, et komisjon saab kasutada oma kaalutusõigust ja aktsepteerida nn erandlikke asjaolusid põhjendusena kohandamisnõuete pehmendamiseks nendele liikmesriikidele, kes ei ole veel saavutanud oma keskpika perioodi eelarve-eesmärke.

Aruandes rõhutatakse, et Euroopa Eelarvenõukogu – mille ülesanne on hinnata ELi eelarveraamistikku ning seda, kas euroala ja riigi tasandi eelarvepoliitika on asjakohane – loomine oli hea samm. Samas saaks parandada selle rolli ja sõltumatust. Euroopa Eelarvenõukogu on praegu komisjoni nõuandev organ. Komisjon ei ole seotud „täida või selgita“ põhimõttega ning võib eirata Euroopa Eelarvenõukogu esitatud ettepanekuid ja soovitusi ilma oma tegevust asjakohaselt põhjendamata.

Audiitorid soovivad komisjonil

- vaadata läbi liikmesriikide eelarveraamistikke käsitlevad ELi nõuded, ja võtta arvesse rahvusvahelisi standardeid ja parimaid tavasid;
- suurendada kindlust liikmesriikide eelarveraamistike toimimise suhtes.
- tugevdada koostööd sõltumatute eelarveasutustega, et minimeerida erinevusi hinnangute vahel ELi eelarve-eeskirjade järgimise kohta;
- tugevdada Euroopa Eelarvenõukogu rolli.

Toimetajatele

Eelarvepoliitika on liikmesriikide pädevuses, kuid seda on siiski vaja kooskõlastada, et vältida negatiivset ülekanduvat mõju ja euroala finantsstabiilsust ohustavaid riske. Komisjon hindab eelarvekavade vastavust ELi eelarve-eeskirjadele, ning stabiilsus- ja lähenemisprogramme.

Liikmesriikide eelarveraamistikud on eelarvepoliitika aluseks olevad kokkulepped, menetlused, eeskirjad ja institutsioonid, sh statistika, prognoosid, aastaelarved, keskpika perioodi eelarveraamistikud, sõltumatud eelarveasutused, eelarve-eeskirjad ja korrigeerimismehhanism.

Eriaruanne nr 22/2019: „Liikmesriikide eelarveraamistikega seotud ELi nõudeid tuleb veelgi tugevdada ning nende rakendamist paremini jälgida“ on kättesaadav kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles. Varem on kontrollikoda uurinud stabiilsuse ja kasvu pakti korrigeerivat ja ennetavat osa ning makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust.

Aruande pressikontakt

Damijan Fišer – e-post: damijan.fiser@eca.europa.eu

Tel (+352) 4398 45510 / Mobiil (+352) 621 55 552 224